

De doek voor het kerstkind

C. WILKESHUIS

Lang geleden, misschien wel zeshonderd jaar, woonden in een dorp in de buurt van Brugge een oude wever, die Diederick Quintens heette, met zijn vrouw Bette. Diederick weefde de fijnste wollen stoffen, en Bette borduurde er slingers, bloemen en bladeren op. En zo mooi was hun werk, dat de rijke burgers van Brugge het graag kochten. Iedere dag waren ze druk aan de arbeid.

Maar 's avonds, wanneer de Vlaamse velden verduisterden onder een hemel met sterren of wolken, en de kaarsen in de kandelaars werden ontstoken, gingen de gedachten van Diederick en Bette vaak terug naar hun kinderjaren. Misschien kwam dit, doordat ze zelf oud waren geworden. En ze spraken ook graag over de tijd, toen hun eigen jongens en meisjes nog jong waren, en dan meenden ze het getrippel van vlugge voeten en het geroep van jonge stemmen te horen.

Zo keken die twee terug over de lange jaren, die ze hadden geleefd, naar het verleden, en ze begonnen steeds meer belangstelling te gevoelen voor kinderen.

Het kerstfeest werd voor hen de blijdste gebeurtenis van het jaar, omdat dit immers het feest van een kind was.

In gedachten maakten ze dan de reizen van de herders en de koningen mee, en keken in de kribbe, waarin de kleine Jezus lag. En een diep medelijden vervulde hun harten, als ze bedachten, hoe koud de nachten moesten zijn geweest en hoe tochtig en armoe-dig de stal.

„Hij moest in een voerbak voor het vee liggen,” zei Bette hoofdschuddend.

„En op stro,” vulde Diederick aan. „Stro ligt niet zacht. Voor ons zou het zo erg niet zijn, want onze huid is door de jaren hard geworden als perkament, maar de huid van zo'n kindje is zacht als zijde en fluweel. Er had in die kribbe een doek moeten liggen van de allerzachtste wol.”

„Ja, en dan versierd met bloemen en sterren, maantjes en vogels, schelpjes, konijntjes en hazen, en allerlei aardige figuren, waarnaar kinderen graag kijken,” meende Bette. Telkens moesten ze maar aan de doek denken, die eigenlijk in de kribbe had behoren te liggen. En . . . op het laatst besloten zij er zelf zo een te maken.

„En als hij klaar is, brengen wij hem samen naar Bethlehem,” zei Bette. „Wij zullen hem aan de kerk geven, die men gebouwd heeft op de plaats, waar Jezus geboren is.”

„En wij zullen erbij zeggen, dat het kindje Jezus op zo'n doek zou hebben gelegen, als wij in die tijd geleefd hadden,” zei Diederick.

De twee oudjes gingen nu samen aan het werk om de doek voor de kribbe te maken.

Van de fijnste wol, die hij had kunnen kopen — ze kwam helemaal uit Schotland — weefde Diederick een lap, die heerlijk warm en zacht was. Wanneer je erover heen wreef, drukte de stof zich bijna vriendelijk tegen je handpalm.

„Zulke heerlijke wol heb ik nog nooit gevoeld,” zei Bette, toen ze de doek tegen haar wang hield.

Samen ontwierpen ze de versiering.

„We maken niet één groot patroon,” zei Diederick, „maar we zaaien allemaal kleine fi-

guurtjes over de doek. Kinderen kunnen één groot patroon toch niet overzien. Die houden juist van die kleine tekeningetjes.”

Nauwkeurig kozen ze de kleuren, en ze bepaalden samen, waar ze de sterren, de rozen, de schelpen, en al die andere figuurtjes zouden aanbrengen, zodat het tóch een goed geheel zou worden. Als de vingers en ogen van Bette moe werden van het priegelwerkje, nam Diederik het wel eens van haar over. Heel vlug schoot de doek niet op. Maar eindelijk hadden ze hem dan toch klaar.

„We moesten de doek nu maar naar Bethlehem brengen,” meende Diederik.

„Het is precies de goede tijd,” zei Bette. „Het is nu begin december, en de winter is vroeg ingevallen. Nu bedenk je nóg meer dan an-

ders, hoe nodig die doek zou zijn geweest.”

De wever en zijn vrouw, die van hun leven nooit verder waren geweest dan Brugge, wisten op geen stukken na, waar Bethlehem lag. Atlassen waren er in die tijd niet veel. Maar ze bekommerden zich niet om hun onkunde. Ze konden immers niets anders doen dan naar Brugge gaan: bij al de schepen, die daar lagen, was er vast wel één, dat naar het Heilige Land zou varen. Binnen een week, meenden ze, waren ze wel weer in hun dorp terug.

Ze trokken hun beste kleren aan, de man borg de doek, opgerold in een oude lap, onder zijn mantel, ze zeiden de buren goedendag, deden de deur van hun huis zolang op slot, en sloegen de weg naar Brugge in.

Het was koud. De noordoostenwind blies vinnig over de eindeloze sneeuwvelden van het Vlaamse land en joeg de vlokken voor zich uit.

Maar Diederik en Bette gaven niet veel om de winter. Ze waren wel wat kou gewend, en hun dikke mantels en schoenen beschermden hen tegen de ijsstorm, die over de vlakke loeide.

Ze hadden nog geen kwartier gelopen, toen ze onder een groepje bomen, dat aan de kant van de weg stond, een klagend gehuil hoorden.

„Dat kon wel een kind zijn,” meende Bette.

Ze onderbraken even hun tocht, om te kijken, wie er schreide . . . Ze schoven de takken van de struiken opzij, en vonden daar een jongetje van een jaar of drie liggen. Het had bijna geen kleertjes aan, zijn kleine handen en voeten waren blauw van de kou, en bloedden, doordat ze zich gewond hadden aan de scherpe punten van de sleedoorn, die hier overal langs de weg en in het kreupelhout groeide.

„Hoe moeten we nu?” vroeg Diederik aarzelend. „We wilden toch op reis?”
„Morgen of overmorgen zal er wel weer een schip naar Palestina varen,” meende Bette.
„We kunnen dat kind hier toch niet laten liggen?”
Diederik had er spijt van, dat hij voorbij had willen gaan.
„Kijk toch eens, hoe koud die jongen is,” zei hij. „Je wilt hem toch niet zo in zijn hemdje door die barre winter naar huis dragen?”
De twee oudjes keken elkander aan, en lazen dezelfde vraag in elkaars ogen.
„Het moet dan maar,” zei Bette. „We kunnen deze doek wel uitwassen. En anders maken we weer een nieuwe.”
Toen haalde Diederik de doek voor het Kerstkind onder zijn mantel vandaan, wikkelde het jongetje erin, en droeg hem naar huis. Bette liep ernaast, en beschermde met een slijp van het weefwerk het kleine hoofd tegen de wind.

„Nu alweer terug?” vroegen de burens een beetje spottend, toen ze de wever en zijn vrouw zagen thuiskomen.
„We hebben onze reis even uitgesteld,” zei Diederik, „want we hebben een kind op de weg gevonden. Is er ook iemand, die het kent, of weet, wie zijn vader en moeder zijn?”
De burens keken naar het jongetje, dat hun vriendelijk toelachte, maar niemand had het ooit gezien.
„Dan zullen wij er voor zorgen, tot iemand het komt halen,” zei Diederik. De oudjes gingen hun huis binnen, Diederik legde een vuurtje aan op de lemen haard, midden in het vertrek, en Bette kookte een papje. En toen maakten ze samen in een houten kleerkist een bedje voor het kind gereed.
„We hebben nog stro in de schuur,” zei Diederik.
„Dat is immers veel te stug,” meende Bette. „We zullen hem op de doek neerleggen.”
Ze spreidde de doek in de kist uit, en spoedig rustte het kind op de heerlijkste wollen lap, die Diederik ooit had geweven.
„Hij heeft ook al plezier in de figuurtjes, die we geborduurd hebben,” riep Bette verheugd. „Kijk toch eens, hij voelt er met zijn kleine vingertjes langs en glimlacht ernaar, zó wijs, als geen ander kind van zijn leeftijd zou doen!”
„Wij hadden de doek naar Bethlehem willen brengen,” zei Diederik, „maar zó doet hij toch óók goede dienst.”
„We zullen hem wassen, als de jongen weer weg is,” antwoordde Bette. „Wanneer zal dat zijn? Misschien nooit. Dan houden we het kind bij ons. Het zou mij niet spijten.”

Drie dagen bleef het jongetje bij de wever en zijn vrouw.
Op de ochtend van de vierde dag was het bedje, waarin hij had geslapen, leeg.
„Geen deur of raam is er open,” zei Diederik verbaasd, „hoe is hij naar buiten kunnen komen?”
Bette begreep het evenmin. Maar het was nu rondom Kerstmis, en dan waren de dagen vol wonderen, waar zij met haar eenvoudige verstand niet bij kon. Ze dacht er dan ook niet verder over na.
„In ieder geval zullen we de wollen doek wassen,” zei ze. „En als hij weer net zo mooi is als eerst, brengen we hem samen naar Bethlehem. We zijn misschien wel wat laat, maar wat komt tijd er in óns geval op aan?” Voorzichtig waste ze de doek uit.
„Je kunt hem best te drogen leggen op de haag voor ons huis,” meende Diederik. „Kijk eens, hoe heerlijk de zon schijnt. Het lijkt haast voorjaar.”

De wind was naar het zuiden omgelopen, en woei lauw over de winterse vlakten, waarin donkere dooivlekken kwamen. De zon had de sneeuw op de haag doen smelten, en de takken gedroogd. De prachtige doek lag met al zijn versiersels te wasemen in het warme licht.

„Ik wou toch wel eens weten, of het jongetje misschien in de buurt van ons huisje rondwaalt,” zei Bette voor de zoveelste maal. „Het kan stellig niet veraf zijn.”

„Je vindt hem toch niet,” antwoordde Diederik. „Hoe vaak hebben we nu al gekeken!”

Maar toch begaf hij zich met Bette naar de deur, en opende die.

En toen . . .

„Kijk nou toch, dáár zit hij, óp de doek!” riep Bette verschrikt.

„Een wonder! Een wonder!” fluisterde Diederik, en zette zijn muts af.

Op de doek had het jongetje plaatsgenomen. Het was geen gewoon kind, maar hij leek wel van kristal, waar je dwars doorheen kon kijken. Op zijn hoofd droeg hij een kroon met zeven punten, waarop de zon, de maan en de vijf planeten staken, en in zijn linkerhand hield hij de werldebol, versierd met duizend sterren. De vingertjes van zijn rechterhand streken over de figuurtjes van de doek.

Hij draaide zijn hoofd naar de beide oudjes, en keek hen met een geheimzinnige glimlach aan.

„Waarom zou men verre reizen maken?” vroeg hij met een klare stem. „Bethlehem is overal, want wie barmhartigheid bewijst, staat, wáár hij zich ook bevindt, aan Mijn kribbe.”

Of verbeeldden zij zich dit alles maar, en was de gestalte van het Kind niets dan de damp, die uit de doek omhoog sloeg, en waren zijn woorden de kleine geluidjes van de vogels, die in de zon zaten te kwetteren?